

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Newsletter

komunitní práce

Odbor pro sociální začleňování (Agentura)

listopad 2020

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Agentura
pro sociální začleňování

Tento materiál vznikl za finanční podpory Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost v rámci projektu „Systémové zajištění sociálního začleňování“, registrační číslo projektu: CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_030/0000605

Vážené kolegyně a kolegové,

dovolujeme si vám zaslat krátký přehled o aktivitách v oblasti komunitní práce a participace. Komunitní práci podporujeme jako jeden z nástrojů sociálního začleňování s cílem dosáhnout žádoucí sociální změny.

Za realizační tým

David Beňák, ředitel odboru

Přehled aktivit:

- 21.10. jsme za Agenturu společně s Moravskoslezským krajem a Diecézní charitou ostravsko-opavskou publikovali **společnou tiskovou zprávu: Společná cesta ze sociálního vyloučení, která funguje**. Obyvatelé Kunčiček mají po šesti letech vlastní spolek
www.socialni-zaclenovani.cz/spolecna-cesta-ze-socialniho-vyloucení-ktera-funguje-obyvatele-kuncicek-maji-po-šesti-letech-vlastni-spolek/

- Náš kolega z Agentury Dominik Plíhal napsal a publikoval **článek „Komunitní práce léčí nejen sousedské vztahy“** (Sedmá generace 5/2020):

Podle Zuzany Stankové, odborné asistentky Fakulty sociálních studií Ostravské univerzity a metodičky Centra metodické podpory komunitní práce, jsou slabé mezilidské vazby a nízký sociální kapitál jedním z hlavních důvodů, proč komunitní práce nachází uplatnění zejména v sociálně vyloučených lokalitách. „Lidé žijící v sociálním vyloučení nemají dostatek příležitostí, aby proces komunitního oživení zahájili sami. Příchod profesionálního komunitního pracovníka je tak možným katalyzátorem změny,“ vysvětluje.

Celý článek bude veřejně k dispozici na konci prosince na stránkách časopisu. Audio nahrávka článku je k poslechu přes aplikaci Spotify:

<https://open.spotify.com/episode/55WrAPQcan1IYjaLZSaupt?si=J3FDRZvPQi6SWV1qXZHE1w>

- V úterý 27.10. proběhl online webinář Centra metodické podpory Moravskoslezského kraje a následně ve čtvrtek 5.11. Agentury pro sociální začleňování na téma **komunitní práce v nouzovém stavu – COVID 2020**. Na níže uvedeném odkazu najdete podrobné vyhodnocení z těchto dvou online webinářů a dotazníkového šetření v 11 organizacích z celé ČR na uvedené téma.
Z analýzy mimo jiné vyplynulo, že se komunitní pracovníci aktuálně zaměřují na:
 - a. individuální kontakty a rozhovory s členy komunity
 - b. nabízení podpory členům komunity skrze Facebook, telefon a jiné sociální sítě
 - c. poskytování potravinové pomoci ze soukromých zdrojů, od dárců pro rodiny v nouzi
 - d. individuální podporu lídrům komunit, předávání/síťování informací o současných nařízeních a možnostech pomoci, vzdělávání a informovanost členů komunity

e. podporu rodičů při distanční výuce dětí

V důsledku omezení přímého kontaktu se členy komunity se mění role komunitní práce. Někteří komunitní pracovníci tráví více času v terénu podporou hygienických opatření a mapováním situace, jiní se zaměřují na podporu rodin ve vzdělávání. Mění se také potřeby komunit. Rodiny řeší zajištění desinfekčních prostředků a ochranných pomůcek, distanční výuku dětí, zjišťují informace o situaci a opatřeních vydaných vládou ČR, potřebují pomoc se zajištěním přístupu k internetu a techniky v domácnosti, placením nájemného a zajištěním potravin. Komunitní pracovníci nacházejí jiné způsoby komunikace v kontaktu s komunitou, především se jedná o telefonní a online formy komunikace.

Podrobnou **Zprávu o realizaci komunitní práce v nouzovém stavu – COVID 2020** najdete na odkazu: www.socialni-zaclenovani.cz/dokument/zprava-o-realizaci-komunitni-prace-v-nouzovem-stavu-covid-2020/

- V rámci **tématicko – průřezového výzkumu Agentury** na téma **Mapování potřeb realizátorů komunitní práce pro podporu rozšíření a metodického rozvoje komunitní práce** jsme realizovali 2 fokusní skupiny v Praze a v Ústí nad Labem v létě 2020, kterých se dohromady účastnilo dohromady 28 realizátorů KP.
 - Účastníci šetření - realizátoři KP vidí v metodě příležitost pro komunitu, především v kontextu jejího zplnomocňování. Smyslem komunitní práce pak podle respondentů obou fokusních skupin není vše implementovat „zezhora“, nutit dané komunitě svá osvědčená řešení.
 - Při zavádění komunitní práce je dle realizátorů KP důležité vycházet z potřeb komunity, které by měly plynout z konkrétní historie a kontextu komunity. Vzájemná spolupráce mezi komunitními pracovníky a danou komunitou by měla vycházet ze vzájemného respektu, součinnosti a transparency. V případě komunitní práce je také důležité využívat pohled zevnitř komunity, respektování místních statusů a zvyků.
 - Konkrétní nastavení KP v komunitě se dá aplikovat jak skrze tzv. akční skupiny kolem jádrových aktivit, tak i metodou nabídky určitých aktivit, které by mohly komunitu bavit. Nejednoznačný názor u realizátorů KP panuje v případě využívání tzv. jednorázových akcí. Někdo je považoval v případě iniciačních prací s komunitou za úspěšné, jiný za zbytečné a neefektivní.

Podrobnou zprávu z tematicko - průřezového výzkumu na téma **Mapování potřeb realizátorů komunitní práce pro podporu rozšíření a metodického rozvoje komunitní práce** najdete na odkazu: www.socialni-zaclenovani.cz/dokument/mapovani-potreb-realizatoru-komunitni-prace-pro-podporu-rozsireni-a-metodickeho-rozvoje-komunitni-prace

- Kolegyně z Centra metodické podpory Moravskoslezského kraje připravily **dotazníkové šetření na téma kompetencí komunitních pracovníků a pracovníků**. Výsledky výzkumu budou použity k dalšímu profesnímu rozvoji komunitních pracovníků a tvorbě publikace s názvem „Příklady dobré praxe aktivit komunitního typu“. Prosíme o vyplnění dotazníku do 30.11.2020 na odkazu: www.surveio.com/survey/d/R8V2R8Y7F9Q8J7H6P

Vyplnění anonymního dotazníku zabere asi 10 minut. Budeme rádi za vyplnění i případné přeposlání dalším kolegyním a kolegům.

- Vzhledem k současným vládním opatřením a otevřenému charakteru Platformy pro komunitní práci jsme se rozhodli **zrušit avizované jednání ve čtvrtek 3.12.** O termínu dalšího setkání Platformy vás budeme informovat během ledna 2021, až bude jasnější situace. Program setkání se bude pravděpodobně zaměřovat na prezentaci připravované Metodiky a Příručky inspirativní praxe Agentury, dále na propojování komunitní práce ke vzdělávání jako prevence budoucí nezaměstnanosti a jako nutný předpoklad k možnosti zaměstnání rodičů ze SVL. Na programu budou také představeny dotační programy Nadace VIA a diskutovány možnosti spolupráce s komunitními nadacemi. V případě dotazů či připomínek k programu nás prosím neváhejte kontaktovat.
- Přehled **dotačních programů Nadace VIA** využitelných pro komunitní práci:

Aktuálně běžící:

- a. Místo kde žijeme - program zaměřený na úpravu veřejného prostoru za spolupráce obce, občanů a dalších aktérů. Nabízená podpora: odborná pomoc konzultanta/ky při přípravě projektu, plánování s veřejností, až 500 000 Kč na organizační i materiálové náklady, tři semináře ve třech podpořených obcích s prvkem site-visit, zdvojnásobení výtěžku finanční sbírky od místních dárců až do výše 50 000 Kč. Uzávěrka 30.11.
- b. Dokážeme víc - komunitní granty: projekty zaměřené na podporu sousedských a komunitních aktivit, zapojit se mohou neformální skupiny (nejméně 3 lidé) nebo neziskové organizace, které jsou založené primárně na dobrovolnické práci. V rámci komunitních grantů je možné žádat o grant až 100 000Kč. Uzávěrka je průběžná - do té doby, než dojdou peníze (a ta chvíle už se blíží a nové kolo se otevře zase po novém roce). Vhodné na akce typu tvorby komunitních zahrad, úpravy vnitrobloků, realizace série komunitních akcí, obnovy tradic apod. Neměly by to být jednorázové akce a měla by tam být vidět udržitelnost. Nutné zapojení pracovníka České spořitelny.

Cca od poloviny ledna¹

- c. Živá komunita - komunitní granty: projekty zaměřené na podporu sousedských a komunitních aktivit, zapojit se mohou neformální skupiny (nejméně 3 lidé) nebo neziskové organizace, které jsou založené primárně na dobrovolnické práci. V rámci komunitních grantů je možné žádat o grant až 100 000Kč. Uzávěrka je průběžná - do té doby, než dojdou peníze (a ta chvíle už se blíží a nové kolo se otevře zase po novém roce). Vhodné na akce typu tvorby komunitních zahrad, úpravy vnitrobloků, realizace série komunitních akcí, obnovy tradic apod. Neměly by to být jednorázové akce a měla by tam být vidět udržitelnost.
- d. Živá komunita - rychlé granty: projekty zaměřené na ochranu veřejného zájmu, zapojit se mohou neformální skupiny (nejméně 3 lidé) nebo neziskové

¹ Popis těchto grantů naleznete také na: <https://komunitniprace.msk.cz/zdroje-financovani>

organizace, které jsou založené primárně na dobrovolnické práci. V rámci rychlých grantů je možné žádat o grant až 40 000Kč. Uzávěrka je průběžná - do té doby, než dojdou peníze (a ta chvíle už se blíží a nové kolo se otevře zase po novém roce). Vhodné na akce typu zastavení developerských plánů, nespokojenosti se stavebními záměry obce, v případě, že se děje něco v neprospěch občanů - musí to mít lokální charakter - nepodporují se celorepublikové akce.

- e. Dobro-druzí - projekt zaměřený na podporu filantropie mládeže, zapojit se mohou mladí lidé do 26 let, kteří chtějí prostřednictvím benefiční akce pomoci konkrétnímu člověku v jeho tíživé situaci nebo podpořit NNO. Od Nadace získávají metodickou podporu (plánovací workshop, 2 denní vzdělávací seminář), 5000Kč na uspořádání akce a zdvojnásobení vybrané částky až do výše 20 000Kč. Některé týmy dokáží vybrat skoro 100 000Kč, což je skvělý! Aktuálně je kolo uzavřené, další se otevře po novém roce.

Děkujeme za spolupráci a přejeeme hezký den

David Beňák - Ředitel Odboru pro sociální začleňování (Ministerstvo pro místní rozvoj)

e-mail: david.benak@mmr.cz

Michal Kandler - Expert na komunitní práci a participaci

e-mail: michal.kandler@mmr.cz

Zuzana Stanková – Expertka na komunitní práci

e-mail: zuzana.stankova@mmr.cz